



РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУАЛЬНИХ ЗАСАД НУШ ЯК КЛЮЧОВЕ ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГА

Підготувала Леся Гапон



- **Педагогіка партнерства.** Як на практиці забезпечити плідну співпрацю вчителів, батьків та дітей на засадах взаємної довіри й поваги. Як досягти балансу прав, обов'язків і відповідальності у трикутнику дитина-педагог-батьки?
- **Готовність до інновацій.** Ідеться не тільки про технологічні інновації. Які зміни потрібні в змісті освіти і формах навчання? Чи готові до інновацій учителі, батьки, управлінці? Як підготувати агентів змін? Де розташуються пілотні майданчики інновацій?
- **Нові стандарти й результати навчання.** Що вважати результатом? Який результат потрібен державі, роботодавцям, батькам? Як вимірювати успішність компетентнісного підходу?
- **Автономія школи і вчителя.** Як правильно розподілити ресурси й повноваження між рівнями управління? Як врівноважити широкі права, які в рамках реформи здобудуть освітяни, із відповідальністю за результат?
- **Фінансування**

Вчитель&Якість



- ▶ У дітей XX ст. —————> розвинений рефлекс наслідування
- ▶ У дітей XXI ст. —————> переважає рефлекс свободи, вони самотійно вибудовують стратегію своєї поведінки
- ▶ Зміни мислення – механізм захисту від немислимих раніше об'ємів інформації
- ▶ Дефіцит уваги і гіперактивність – наслідок поліфункціональності та темпу життя
- ▶ Дефіцит спілкування – накопичення соцкапіталу для майбутнього
- ▶ Надмірна захопленість мережею – необхідна навичка в умовах нового життя



Особистість
Цілісна особистість, усебічно розвинена, здатна до критичного мислення.

Патріот
Патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини.

Інноватор
Інноватор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, учитися впродовж життя.

ОСВІЧЕНІ УКРАЇНЦІ, ВСЕБІЧНО РОЗВИНЕНІ, ВІДПОВІДАЛЬНІ ГРОМАДЯНИ І ПАТРІОТИ, ЗДАТНІ ДО РИЗИКУ ТА ІННОВАЦІЙ, – ОСЬ ХТО ПОВЕДЕ УКРАЇНСЬКУ ЕКОНОМІКУ ВПЕРЕД У ХХІ СТОЛІТТІ

Тренди сучасної освіти

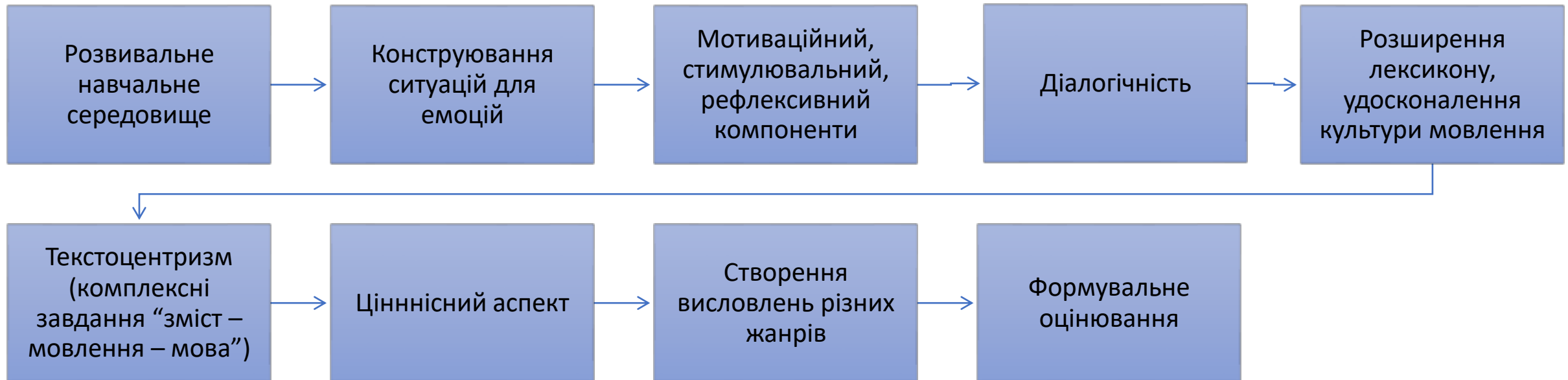
- ▶ Навчання на РЕЗУЛЬТАТ (performance improvement)
- ▶ Конструктивістський підхід (реальні завдання)
- ▶ Системний підхід
- ▶ Підтримка у навчанні (performance support)
- ▶ e-learning
- ▶ Неформальне навчання
- ▶ Мережеве навчання
- ▶ Гейміфікація
- ▶ Inquiry base learning (навчання на основі запитів/питань)
- ▶ Мобільна освіта

Сучасні підходи

- ▶ Модельний метод навчання (ділові ігри)
- ▶ Case– study
- ▶ Метод проектів
- ▶ Перевернуте навчання
- ▶ Дистанційне навчання
- ▶ ТРІЗ–педагогіка
- ▶ Ігрові технології
- ▶ Мейкерство
- ▶ Блочно–модульне навчання
- ▶ Блогінг
- ▶ BYOD (bring your own device)
- ▶ Скрайбінг
- ▶ Подієве навчання

В основі уроку словесності – доступність, непередбачуваність, проблемність (за Н.Голуб)

- Цілевизначення – планування роботи – пошук інформації – самооцінювання - рефлексія



Вимоги до компетентнісно зорієнтованого уроку

- Спрямованість уроку – **соціалізація учнів**
- **Реалізація компетентнісного підходу** – це компетентнісно зорієнтовані запитання і завдання
- **Особистісно орієнтоване навчання** – створення умов для особистісного розвитку кожного учня (розвивальне середовище, індивідуальні та диференційовані завдання)
- **Спрямованість навчання на особистість учня** – учень визначає зміст роботи, ставить цілі, обирає форми діяльності, рефлексує
- **Інтерактивний і діалоговий характер навчання** – спілкування і співпраця учнів
- **Діяльнісна основа** – діяльність спрямована на саморозвиток, самодіяльність, вироблення власних способів освоєння світу
- **Розвиток критичного мислення** – завдання на розвиток логічного мислення, критичного оцінювання подій чи явищ, уміння приймати самостійні виважені рішення
- **Варіантність і гнучкість** структури уроку
- **Технології** – ІКТ, особистісно орієнтовані (ігрові, проєктні, колаборативне та розвивальне навчання)
- **Методи:** проєктів, дискусійні, ігрові, КМ, інтерактивні, частково-пошукові, дослідницькі

Щоб урок був цікавим і корисним...

- **Вивчення нового:** «Інтрига», «Дивуй!», «Фантастична добавка», «Відстрочена загадка», заповнення кросвордів, «Альтернатива», «Світлофор», «Мозковий штурм», «Асоціація», «Зайве слово», «Назви відповідь», «Пошук загального», «Групуювання слів», «Лото», «Зашифруй», «Незакінчені речення», «Асоціації», «Мозкова атака», створення проблемної ситуації, використання афоризмів, порівнянь, образів, «Знаємо — бажаємо дізнатися — дізналися», «Моделі, що ожили», «Снігова грудка», «Ажурна пилка», «Акваріум», «Броунівський рух», «Навчаючи — учусь», «Павучки», «Місткий кошик»
- **Розвиток уяви:** “Незвичне життя речей”, “Генератор маячні”, “Звичне у незвичному”, “Завдання з обмеженням”, “Я – речення”, “Плітка про вивчене”, “Частини мови в зоопарку”, “Угадай, хто я”, “Сторітелінг”, “Гірлянда асоціацій”, “Емоджі” (текст у картинках), “Несподіванка”, “Зміни точку погляду”, “Асоціації”, “Шалені ідеї архітектора”
- **Домашнє завдання:** “Письмовий звіт», «Шпаргалка», «Пошта», «Перепишу параграф по-своєму», «Я – вчитель», «Інтелектуальне лото», «Ділова гра», «Аукціон ідей», «Творча робота», «Учені та їхні відкриття», «Фантастичні фігури», «Інтелектуальна розминка», «Одне завдання на двох», «Вірю – не вірю», «Так – ні», «Знайди помилку», «Вибери сам», «Ярмарок – подорож», «Заздалегідь», «Творче завдання»



Писемні тексти

- реклама
- біографії й автобіографії
- брошури та листівки
- каталоги
- словники та граматичні довідники
- енциклопедії
- народні казки та легенди
- графіті
- інструкції
- запрошення
- журнали
- етикетки та упаковка
- листи (ділові та особисті)
- списки, нотатки й особисті повідомлення
- карти
- меню
- газетні та журнальні статті
- п'єси, сценарії
- програми
- анкетування
- рецепти
- звіти
- посібники
- художні твори (епічні, ліричні, драматичні й под.)
- вивіски, повідомлення й оголошення
- статті підручника
- квитки та розклади
- банери
- книжкові обкладинки
- буклети
- мультфільми
- комікси
- дошки оголошень
- плакати
- альманахи
- атласи
- колажі
- вітальні листівки
- графічні організатори
- книжки з малюнками
- електронна пошта



Усні тексти

- реклама або оголошення
- обряди (релігійні та світські)
- діалоги
- формальні та неформальні бесіди
- співбесіди
- телефонні повідомлення
- усні розповіді та історії
- вистави
- усні доповіді та презентації
- пісні
- телефонні розмови
- розповідання історій
- виступи
- рими, поезія



Мультимедійні тексти

- комп'ютерні та настільні ігри
- кінофільми
- слайдові / відеопрезентації
- телевізійні програми
- вебсайти
- CD-ROM, мультимедійний проєктор
- цифрові слайд-шоу
- чати
- блоги

ДЕМОНСТРУВАТИ Українською мовою продемонструйте приготування поживної закуски для класу, а потім поділіться результатами!	ПЛАНУВАТИ Сплануйте меню для святкування в класі. Напишіть список продуктів українською мовою для ваших вечірок	ІНТЕРВ'Ю Українською мовою опитайте інших учнів про їхні звички перекушувати. Як вони намагаються зробити здоровий вибір?
ДОСЛІДЖЕННЯ Дослідіть, яку їжу традиційно споживають в Україні під час великих свят	ВАША ІДЕЯ	ОПИТУВАННЯ Українською мовою розробіть опитування про улюблені обідні страви учнів. Попросіть своїх однокласників заповнити анкету
ПЛАКАТ Розробіть плакат, який ілюструє улюблені страви класу й міститиме українські слова та фрази для кожного виду їжі	СТВОРЮВАТИ Створіть точну копію невеликої кав'ярні в кутку класу з меню і вівісками українською мовою. Використовуйте цей набір для рольових замовлень у ресторані, знайомства з новими людьми або розмови українською	ОЦІНЮВАТИ Українською мовою створіть рубрику, щоб оцінити свою ефективність в одному з інших видів діяльності з цього меню

Практичні рекомендації

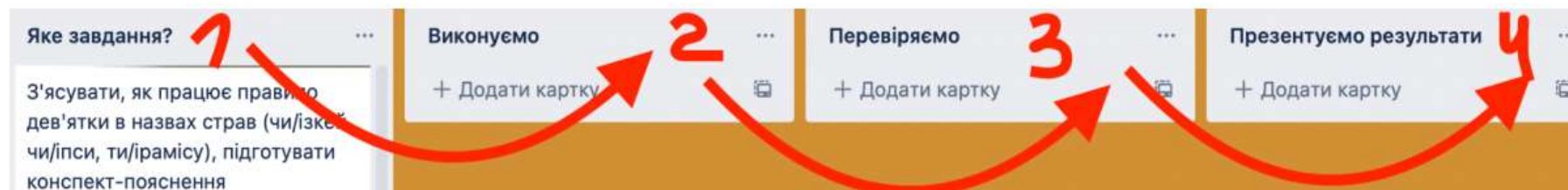
Проект «Страви, які прийшли до нас»

Предмет: українська мова.

Матеріали: *середовище* для фіксування етапів виконання завдань, інформаційні *предметні матеріали* (підручник, посібники), *інтернет* або завчасно розроблене меню з назвами страв.

Формат: командна робота.

Зразок використання **менеджера задач** “Trello”:



Перша команда отримує завдання *дослідити меню й виписати 20 назв нових страв в абетковому порядку:*

Яке завдання? ...



Знайти і виписати з українських меню (електронних або друкованих) 20 назв нових страв

☰

Друга команда отримала завдання з'ясувати, чи правильно написані слова «чизкейк», «чипси», «тирамісу» в меню.



З'ясувати, чи правильно написані слова чи/ізкей, чи/іпси, ти/ірамісу в меню (правило дев'ятки), підготувати конспект-пояснення

Третя команда отримала завдання з'ясувати, як писати слова «спагет/тті», «брок/кколі» у власному меню - з подвоєнням чи без.



З'ясувати, як писати назви страв типу спагет/тті, брок/кколі у власному меню (із подвоєнням чи без) , підготувати плакат-пояснення

Після того, як команди отримали й зрозуміли завдання, ми «перетягуємо» картку на етап «Виконуємо». У цей час усі працюють в командах.

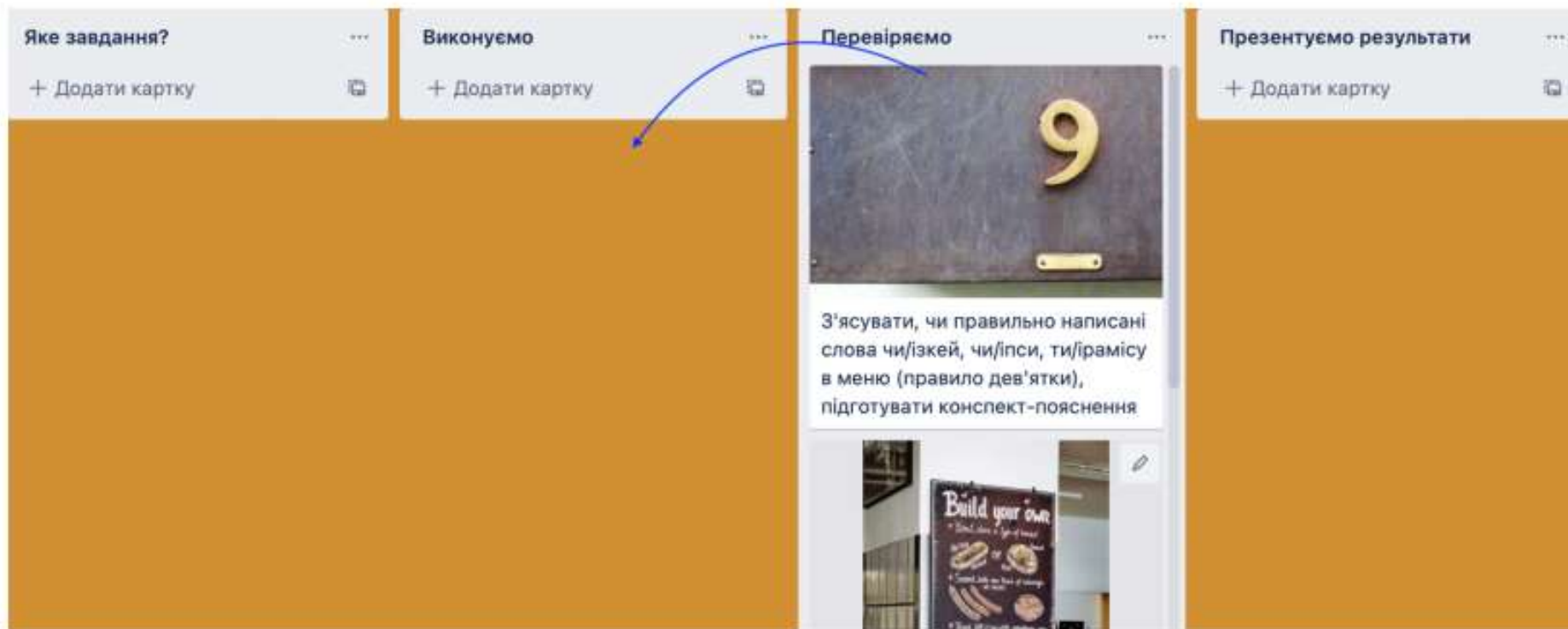
Після того, як команди отримали й зрозуміли завдання, ми «перетягуємо» картку на етап «Виконуємо». У цей час усі працюють в командах.



Далі відбувається найважливіше - кожна команда вирішує проблемну ситуацію, адже учні вчаться самотійно шукати відповіді, домовлятися, оформлювати результати, брати на себе відповідальність тощо. Це і є стрижень діяльнісного підходу.

Після (і під час) виконання завдання варто давати зворотний зв'язок, коментувати, скеровувати. Зверніть увагу, що роль учителя за такого підходу змінюється з «голови, яка багато говорить і знає все» до «ментора, який підтримує, радить і за потреби підштовхує».

Після отримання зворотного зв'язку можна просити учнів доопрацювати завдання й повертатися на етап «Виконуємо»:



Результати такого проєктного завдання можна презентувати по-різному. Наприклад, запропонувати кожній команді підготувати певний продукт: список страв, алгоритм-пояснення, візуальний конспект, ментальну карту, інфографіку, буктрейлер тощо.